

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा - अक्टूबर - 2019

कक्षा - शास्त्री(SEM-
3)(New)

प्रश्नपत्रम् - 6

गुणाः -70

विषयः - साहित्यम्

कोड -C.C.2.3.6

समयः- 8 तः 11

पर्यन्तम्

दिनाङ्कः -15/10/2019

सन्दर्भग्रन्थः - स्वप्नवासवदत्तम्

प्रथमान्वितिः (Unit 1)

गु
णाः

प्रश्न १ निम्नलिखितेषु द्वयोः व्याख्या कार्या ।

१०

१ भासनाटकचक्रस्य निरूपणम् ।

२ नाटकस्य लक्षणं विलिख्य नाटके तस्य सङ्गतिः दर्शनीया ।

३ स्वप्नवासवदत्तस्य रसवैशिष्ट्यं निरूपयत ।

प्रश्न २ निम्नलिखितयोः कस्याप्येकस्य प्रश्नस्योत्तरं विवर्णयत ।

१०

१ भासस्य परिचयं विलिख्य स्वप्नवासवदत्तस्य शीर्षकार्थं निरूपयत ।

२ वासवदत्तायाः पात्रपरिचयं लिखतु ।

द्वितीयान्वितिः (Unit 2)

प्रश्न ३ निम्नेषु द्वयोः व्याख्या कार्या ।

१०

१ भृत्यैर्मगधराजस्य स्निग्धैः कन्यानुगामिभिः ।

धृष्टमुत्सार्यते सर्वस्तपोवनगतो जनः ॥

२ तीर्थोदकानि समिधः कुसुमानि दर्भान् स्वैरं वनादुपनयन्तु तपोधनानि ।

धर्मप्रिया नृपसुता न हि धर्मपीडामिच्छेत् तपस्विषु कुलव्रतमेतदस्याः ॥

३ नैवेदानीं तादृशाश्चक्रवाकाः नैवाप्यन्ये स्त्रीविशेषैर्वियुक्ताः ।

धन्या सा स्त्री यां तथा वेत्ति भर्ता भर्तृस्नेहात् सा हि दग्धाऽप्यदग्धा ॥

- प्रश्न ४ अधः प्रदत्तयोः प्रश्नयोः कश्चिदेकः प्रश्नः विवर्यः । १०
- १ स्वप्नवासवदत्तस्य प्रथमाङ्कस्य सारं निरूपयतु ।
  - २ स्वप्नवासवदत्तस्य नान्दीश्लोकस्य विवरणं विधीयताम् ।

तृतीयान्वितिः (Unit 3)

- प्रश्न ५ निम्नलिखितासु द्वयोः व्याख्या कार्या । १०
- १ वासवदत्ता – हला अतिचिरं कन्दुकेन क्रीडित्वाऽधिसंजातरागौ परकीयौ ते हस्तौ संवृतौ
चेटी – क्रीडतु क्रीडतु तावद् भर्तृदारिका । निवर्च्यतां तावदयं कन्याभावरमणीयः ।
  - २ वासवदत्ता – इयं गुम्फामि । आनय तावत् ।
चेटी – गृह्णात्वार्या ।
वासवदत्ता – (वर्जयित्वा विलोक्य) इदं तावदौषधं किं नाम ।
चेटी – ‘अविधवाकरणं’ नाम ।
वासवदत्ता – (आत्मगतम्) इदं बहुशो गुम्फितव्यं मम च पद्मावत्याश्च ।
  - ३ वासवदत्ता – गतैषा । अहो अत्याहितम् ।
आर्यपुत्रोऽपि नाम परकीयः संवृत्तः । अविधा, शय्यायां मम दुःखं विनोदयामि, यदि निद्रां लभे । (निष्क्रान्ता)

- प्रश्न ६ अधः प्रदत्तयोः कश्चिदेकं प्रश्नं विशदयत । १०
- १ द्वितीयाङ्कस्य कथासारं निरूपयतु ।
  - २ तृतीयाङ्कस्य कथासारं निरूपयतु ।

- प्रश्न ७ निम्नलिखितेषु दशप्रश्नानां लघूत्तराणि लिखत । १०
- १ स्वप्नवासवदत्तस्य रचयिता कः ?
  - २ स्वप्नवासवदत्ते कति अङ्काः सन्ति ?
  - ३ स्वप्नवासवदत्तस्य आरम्भः केन शब्देन भवति ?
  - ४ उदयनस्य मन्त्री कः अस्ति ?

- ५ अवन्तिका इति कस्या नाम अस्ति ?
- ६ उत्सारणां कौ कुरुतः ?
- ७ उत्सारणां कर्तुं कः निषेधति ?
- ८ भासनाटकचक्रे कति नाटकानि सन्ति ?
- ९ कस्य रक्षणं दुःखम् ?
- १० प्रथमाङ्के कति श्लोकाः सन्ति ?
- ११ महासेन इति कस्य नामाऽस्ति ?
- १२ वत्सराजः कः अस्ति ?
- १३ कौतुकमालिकां का गुम्फति ?
- १४ शरचापहीनः कामदेवः इति चेटी कस्य विषये वदति ?
- १५ वासवदत्ता किमौषधं मालायां न गुम्फति ?